

Jeg har bare tatt en konstruktiv møte med President Erdogan og Prime Minister Kristian.
Da tok godt øve ett år, men mandag kveld så faldt han siste bricka på plass
før Sverige skulle bli et fullverdige medlem av NATO.
Jeg er glad for å anvende at det som resultatet, President Erdogan,
har anvendt å forholde det eksempelne protokoll for Sverige,
for det er en ganske samarbeid som det kan være.
Dagen før NATO-lederne skulle møtast i Vilnius heilt opp mot NATO-sigrenset i Øst,
så var det svenske medlemskapet fortsatt et stort spørsmålstegn på sagslistet.
Men så sa Tyrkias President Erdogan ja.
For Sverige så hadde vi egen inn i alliansen våre fryktelig lang.
Vanskelig spørsmål om terrorister.
Turkey says that Sweden is allowing Kurdish separatist, Kurdish terrorist to operate there.
Og Koranbrenning.
Turkey's President says Sweden should not expect support for its NATO membership bid
after a far-right politician burned a Koran in Stockholm.
Ha gjort at Tyrkia lenge sa nei til å slipper Sverige inn.
And obviously this potentially threatens their ability to join the alliance.
I tillegg gjorde Rusland vegen enda vanskeliggere helt på tampen.
Men kvelden før det viktige toppmøte i Vilnius ga altså Tyrkia grønt lys.
Du hører på forklart fra Aftonposten.
Dermed i hver episode går i dyppen på ein nyetsak.
I dag forklarar Europakorrespondent Raquel Høgenstrand
hva før Sveriges NATO-reise har vore så lang og vanskelig.
Det er tystdag 11. Juli, og eg har et andre sveverk.
Dina veka er det knytt av stor spennning til ein møte i Vilnius,
der alle statsledare fra dei ulike NATO-lantane samla.
I forkant har det blitt jobba for brilsk med å få inn Sverige inn i NATO.
Og dette har jo også vært ein stor sak ganske lenge.
Raquel, kor mykje har det egentlig å si for Sverige å bli medlem i NATO nå?
Sverige er i praksis medlem av NATO-alrede.
De har allerede fått mange sikkerhetsgarantia fra Einkelland,
som de kan reine med å få hjelp av hvis de blir angrepe.
Vi sier klart ifra at vi er klare som nordiske NATO-medlemmer
til å bistå med alle nødvendige midler,
hvis Sverige eller Finland skulle bli angrepet utsatt for angrep
før de formelt blir NATO-medlemmer.
Så hva er det da viktig for Sverige å få denne siste formelle godkjenningen?
Den ene ting er det militære at man ikke får lagt formelle plan om
hvordan Sverige skal få svarast og hvordan de svenske troppane
skal bidra inn i NATOs forsvar.
Men så har det også mer operasjonell i NATO
at de egentlig ikke kan være med på en måte å ta beslutning av i dag.
Og for at de siste brickene skulle falle på plass,
og Sverige skulle kunne bli et fullverdige medlem,

så måtte alle medlemslande sei ja.

Men her sa det stoppe lenge.

For Turkeia har nekt at Sverige innpasset seg av dag ein,

og Ungarn har sagt nei, så lenge Turkeia har sagt nei.

Turkeia sier at Sverige er et gästehus for terrorister.

De har mange kurdere operasjonelle Turkeia som har fått politisk asyl i Sverige,

og enkelt av deg er knyttet til to gruppe,

gruppe som Turkeia anser som terrororganisasjoner.

Og den ene er gullinisterne.

Altså, deg som planteren har fått skuldigføre kuppforsøk i Turkeia i 2016?

Ja.

Og så har du den andre som er kurdistan- og BD-parti,

som også blir kalt PKK.

Det er ein militærbevegelse som også blir stempla som terrororganisasjon av EU,

USA og ein del andre NATO-medlema,

og som også blir anklagg av for å drive organisert kriminalitet i andre NATO-land.

Og Erdogan menar at det er bevis på at svenskane støtter terrorister,

og har kravd at flere av deg blir utlevert til Turkeia.

Og dessa kravene, er det ein som Sverige har gitt etter forr?

Altså, Sverige har gjort ein heil del inn for det svensk lov til NATO.

De har ikkje utlevert alle som Turkeia ønsk at de skal utlevere.

Men det Sverige har gjort, er at de innførte ein ny og strengare antiterrorlov,

og det har ført til to veldig konkrete eksempla.

For det første, så har de utlevert ein PKK-tilhengar til Turkeia.

Og torsdag før i veke, så ble ein turkisk mann i første åra dømt til fengsel i Stockholms tingret.

Og han har dømt for forsøk på terrorfinansjering,

etter at han prøvde å samle ein pengar til kuradiske PKK.

Domstolen har sagt at dommen og tidspunktet ikkje var påverka av NATO-prosessen,

men det var likevel god timing.

Og Stoltenberg sier at dommen er et eksempel på at Sverige har lov til i terrorbekjempelsen.

Så Sverige har gitt ein god del, men ikkje alt.

Men samtidig som Sverige har jobba for å møta Turkeia sine krav,

så har det dukt opp ein nytt problem som har surna til forholdet mellom Sverige og Turkeia.

Og da er Koran brenning.

Først var det den høgere radikale dansken Erasmus Paludan.

Han tente på Koran utenfor Turkeas ambassade i Stockholm.

Og for litt sida satt ein irakisk flyktningfyr på Koran framfor ein moske, også i Stockholm.

Og han skal først ha lagt bacon inn i den hellige boken og så trokka på.

I tillegg er det ikkje så lenge si å ein dukka som liggna på President Erdogan ble hengt i det føttene i den svenske hovrstad,den,

og da gjorde Turkeia droppa eit planlagt møte med Sverige.

Alt dette har ført i store protester i muslimske land.

For eksempel så ble i Sveriges ambassade i Irak storma, og demonstrantane brant da svenske flagge.

Turkea og flere muslimske land får dømme av Sverige for å tilate Koranbrenning,
og Turkeas president sa at han ikkje vil slippa inn Sverige i NATO så lenger i tillat av det.
Og som om disse flokene ikkje var vanskelig nok å løse oppi,
så meldte ein ny aktør seg på heilt i inspyrtene.
Rusland.
Alt skal talvestes.
Toppskår, ti av ti.
Ein god vurdering for det å lys opp i Jernvoves,
og kan få oss til å prestere bedre.
Men gjør det samtidig verden til ein litt kjipere sted.
Vi blir åvokket av ein kommersjell eller offentlig.
Så blir jeg velnøtt til å selge og selge og selge.
Hør nisesong av Deepdick i Podmi eller Aftonposten-appen.
Rakel, når den arabiske verden er rasande på Sverige,
hvordan svarar svenskene på det?
Politi hadde tidligare vil ha forbi Koranbrenninga,
men i vår så var det todostålige som slå fast at det er i strid med loven å forbi det.
Politi hadde tidligare vil ha forbi koranbrenninga.
I Stockholm var det tørket, og der med bålforbud som det var i Oslo før regnene kom.
Så ittryngsfriheten Tromfå og bålforbud er i Stockholm.
Men etter Koranbrenninga har mennene blitt anmeldt,
først og fremst for hets mot der folkegruppe,
og bryd på lov om brukarilt.
Og til slutt så fordømte åg den svenskene,
Koranbrenninga, og kalte det islamofobisk.
Og det har skapt kritikk på heimebane.
Kritikken går ut på at svenske myndigheter hyller det turkiske regime
og går mot egne demokratiske verdier.
Tidspunktet kunne knapt være verre for den svenskene.
Samtidig har Sverige i lang tid vært utsatt for hisse informasjonskampanjer.
For det er ikke bare Erdogans motvilje som har stått i vegen
når Sverige vil inn i NATO.
Også Rusland har jobbet mot det.
Rusland prøver å spre ei falsk fortelling om at Sverige er et islamfintlig land.
Og statskontrollerte media i Rusland har rullet ut en slags informasjonskampanje
som blir sprett på arabisk i ulykkannala.
Og de utnyttet også er at Sverige har vært mål for islamfintlig land.
Blandt annet har Sverige sosialtjeneste blitt beskyldt for å kidnappe muslimske barn.
Og det er ingen tvil om hvorfor det skjer nå.
Det er ikke forskjedelig akkurat noe, da?
De ønsker helt klart å forstyrre Sveriges NATO-proces.
Erdogan sier at de til slutt vil lære de arrogante vestlige
at det å få nærme muslima er ikke ytteringsfrihet.
Og mål for islamistiske påvirkningskampanjer,

måle med disse kampanjene kan nok være å få muslima kanskje spesielt i Tyrkia mot NATO-procesen for å vise det at Sverige tillater hva som helst i dekk av ytteringsfrihet. Og hvorfor skal man då slippe inn et land som er fintlig mot deres religion og som i tillegg huset terrorister som dreper deres egne? Og det eneste som er tjent på at Sveriges NATO-medlemskap halas ut, det er Vladimir Putin og PKK, og kanskje Tyrkia selv. Men oppi alt dette har Erdogan og Tyrkia bare krevet alt de ønsker seg? Det er opp til hvert enkelt NATO-land om de vil godkjenne nye medlemmer. Tyrkia har faktisk en del makt. Tyrkia er et viktig land for NATO. De har en viktig diplomatisk rolle å få Rusland. Og de store NATO-landene har holdt bak en direkte offentlig kritikk mot Tyrkia sin holdning i det her spørsmålet. En kildig NATO har fortalt meg at den type offentlig press mot Tyrkia ville kunne virke mot sin hensikt. Og både Svenske myndigheter og NATOs generalsekreter stolt meg har i løpet av vinteren og våren sagt at Sverige nå har infrid alle kravene. Men Erdogan mener fortsatt at det ikke har vært nok. Ukser du det, rakel sa om at en av de så kan tjena på å utsette et svenske NATO-medlemskap kan være Tyrkia selv? Det skal det nemlig ikke ha gode kort på håndi når det snakker om international politikk. For måndag så overrasker Erdogan mange da han sa at Tyrkia ville åpne for svenske medlemskap der som EU åpner for tyske EU-medlemskap. Og samtidig så pågår en annen prosess som kan spela inn, nemlig at Erdogan jobber for å kjøpe oppgraderte F-16-jagerfly. I teorien burde det av være en ganske enkel handel. Et NATO-land selger flyt i et andet. Men det har viset å være ganske komplisert. Det er på ingen måte et formelt krav i denne prosessen, men Tyrkia har lenge ønsket å kjøpe F-16-fly fra USA. Beggepart har sagt at jagerfly og svenske NATO-medlemskap ikke bør koble oss til hverandre. Så Erdogan og Biden har snakket sammen flere ganger om dette, og i maj så sa Biden at de ville finne en løsning på konflikten med Sverige før USA ville selge Tyrkia og Jagerfly. Så her kan det se ut at Tyrkia bruker makten de har til å få amerikanerne til å selge de fly. Så hva er det her nye jagerflyene så viktige for Erdogan og Tyrkia? Tyrkia var opprinnelig med i utvikling av produksjonen av de nye F-35-flyene, den typen som Norge har kjøpt flere av. Men så trosser Erdogan og Washingtons protester og gikk til innkjøp av russiske luftferendssystem. Og det USA har argumentert med, at hvis Tyrkia skulle få kjøpe

amerikanske F-35-fly og russiske luftferden, så kunne russiske teknikere få tilgang til flyets teknologi, kanskje finne svakheter, og det kunne sette amerikanske pilota sine liv i fare. Og det har resultert i at Tyrkia ble kastet ut av programmet, og siden den gang så har Tyrkia forhandlet med USA om å få kjøpe moderniserte versjoner av F-16-flyene. Men det er ikke bare opp til Biden, både Senat og Kongressen kan også blande seg inn i denne prosessen. Før å oppsmøre, så er det fire ting som har gjort Sveriges vegg inn i NATO veldig brenn. Tyrkia stiller krav om at Sveriges skal slå hardere ned på terrorisme, og spesielt PKK. Koranbrenning og andre demonstrasjoner i ytringsfrihetens navn har hisset på seg den arabiske verden, og med det har gjort forlet til Tyrkia enda vanskeligere. Og Tyrkia har lenge ønsket seg et EU-medlemskap, og nå bruker Erdogan Sveriges NATO-søknad for å få døde litt på gløtt. Til slutt ønsker Tyrkia seg også nye jagerfly, som gi de en annen god grunn til å bruke makten sin i NATO. Men Naska sa ja, at Erdogan jentog mandag at nye jagerfly og Sveriges NATO-søknad ikke har noe med hverandre å gjøre. Raquel, helt til slutt, hva har vore NATO-sjef gjen Stoltenberg siden rolle i denne prosessen? Stoltenberg har flere ganger vist til at Tyrkia har veldig legitid med bekymringer knyttet til terrorisme, og sier at det er veldig viktig å lykke til deg. Tyrkia er en NATO-største europeiske land, og det er ingen andre land som har blitt ramme av så mange terrorangrepp som Tyrkia. Det er også landet som huset flestflyktninger i Europa, og som fungerer som en slags bøffer inn mot resten av Europa. Stoltenberg har lagt rette for en hel del møte mellom Tyrkia, Sverige og Finland på ulike nivå. Han har også flere ganger drattet Tyrkia selv for å lykke til Erdogans bekymringer, og har lagt masse tid på å lykke om i riktig retning. Og dette er bare et punkt på en langliste med problemer som Stoltenberg må jobbe med den neste året. Så han har nok å gjøre. Du har hørt en podkast fra Aftenposten. Det var Europa-korsmodent Raquel Haugenstrand som forklarte Sveriges NATO-problem. Denne episoden er lag av produsentene Synesøhol, Olav Eggesvik og Kjetil Bjørgan, og meg Anders Weberk. Resten av forklart er Jenny Følland. Du har hørt lyd fra Nyhjørtsberået AP, BBC, ABC og NTV. Det finnes spørsmål som ikke er så enkel å gurgle seg frem til. Vi rente hvorfor måden absolutt oppop opp, altså finnes det ingen andre løsninger. Og hva skjer med oss og samfunnet når vi vurderer å rate hverandre hele tiden? Hvorfor straffer vi folk til fengsel, selv om de ikke gjorde med vilje, som han vaktchefen på Fregatten

Helge Insta?

Hva er poenget?

Jeg heter Marie Terikstativ Gjelland, og i podkasten dit dykk nær det er kollegaen mine på tema som formet tida vi lever i.

Næst flyger jeg genøy internisjær i og fant inn en god svar da vi guggler, men også for å gi deg en helt ny innsikt og ta meg tilbore nestevennepils.

Kjekk ut dyftdykk i aftenpostenappen eller hos Podli.

Ny säsong kjem ungstag 23. august.